

LIBERTATEA

Abonamentul:

Prețul foii „Libertatea” cu adăusele sale „Foia Interesantă”, literară-ilustrată și „Tovărășia”, economică, — e următorul: pe un an 8 coroane; pe 1/2 an 4 coroane.
Pentru economi: numai 5 cor. pe an!
Pentru America doi dolari și jumătate pe an.

Foaie națională politică.

Apare în fiecare Joi.

Insertiuni:

1 pag. 48 cor., 1/2 pag. 24 cor., 1/4 pag. 12 cor. etc. — La inserate ce să dau de mai multe-ori, să fac reduceri de taxă.

Insertiunile ca și abonamentele să plătesc înainte

Manuscripte nu să dau napoi.

Pomana bunului Român!

În «Libertatea» s'a scris cu stăruință, de cătră oameni cu bună înțelegere întru îndrumarea poporului pe căile ducătoare la mai bine pentru el, — că sfântul nostru obicei al pomenilor pentru morți, să-l îndrumăm pe altă cărare, să-l arătăm în altă formă, nu mai puțin, ci chiar mai mult plăcută și oamenilor, și lui Dumnezeu, dar mai ales de folos bisericicii și neamului nostru, atât de lipsite și unul și altul!

Cu bucurie vedem, că bunele îndemnări încep a prinde ici-colo, și vedem irăți cumiți de-ai noștri dînd în privința asta pildă înțeleaptă, pe care mult am dori s'o vedem urmată cît mai des peste tot locul!

Cetitorilor «Libertății» le e bine cunoscut numele lui Iosif Criste dela Dobra. A fost pe vremuri notar, dar neputîndu-să împăca cu toate răutățile mai marilor săi din administrație, s'a împotrivit unora și altora din poruncile lor cele nedrepte, pe cari împlinindu-le, trebuia să facă nedreptăți poporului său frate. Pentru asta a trebuit să se retragă din deregătorie, și el s'a retras fără părere de rău, urmînd a fi și mai mult scutitor al poporului contra apucăturilor netrebnice ale deregătorilor. A fost unul dintre cei mai însuflețiți conducători ai poporului nostru din Dobra și jur în treburi de obște. A murit la capătul lui Ianuarie anul trecut, și a fost înmormîntat cu vrednicie!

Împlinindu-se acum un an de zile dela moartea lui, familia fericitului și Români dobroreni toți, ținînd la bunul obicei al poporului nostru de a face parastas de un an, și a pune «pomana» pentru cel mort, — au făcut și ei creștinescul parastas și îndatinata pomana pentru sufletul lui bun, — dar a-

ceasta, pomana, au făcut-o după povețele luminate a vremilor ce trăim. Iacă anume ce ni-se scrie din Dobra despre aceasta:

Dobra, 1 Februar 1910.

Duminecă în 17/30 Ianuarie a. c. s'a sărbăt în biserica română din Dobra, parastasul de un an dela moartea fericitului Iosif Criste și din acest prilej dureros, respectabila familie a vrednicului răposat, drept pomana pentru sufletul lui, a dăruit bisericii noastre sumă de Cor. 100 (una sută).

La acest ceremonial dureros cu adîncă evlavie ne-am adus aminte de venerabilul luptător pentru popor, de bunul naționalist Iosif Criste, carele s'a făcut vrednic de iubirea și încrederea poporului mult încercat și asuprit din cercul Dobrei, care l'a fost ales președinte al clubului naționalist din cercul acesta.

Ca Român fruntaș, neatîrnător, a lucrat fără preget unde și cînd a cerut trebuința, totdeauna în chipul cel mai aprig, pentru apărarea drepturilor fostilor grănițeri români. În Ian. anul trecut, un articol din «Lupta» care vorbea despre apucăturile celui mai mare și mai fără inimă președinte de «Grănițeri» — (Burdea) — l'a zguduit așa de tare în adîncul inimei sale, că i-s'a curmat pe neașteptate firul vieții sale în plină lucrare!

Acum în preajma unor nouă alegeri, de cari e vorba iară, să simte mai mare lipsa neîntrecutului nostru președinte, care în astfel de zile mari, umbla dela unul la altul îmbărbătînd și organizînd partidul nostru național. Cine să va pune acum în fruntea tuturor cauzelor românești, în fruntea luptelor pentru drepturile grănițerilor?

Aducem onoratei familii a scumpului răposat și de data aceasta condolarea noastră cea mai sinceră, și pentru fapta nobilă și vrednică de urmat, o rugăm în numele sîntei noastre biserici, să primească mulțumitele cela mai călduroase...

Rugăm pe Dzeu să dea să se afle cît mai mulți astfel de dăruitori pricepuți, cari să facă pomenile pentru iubiții lor răposăți în felul acestal

Cît de tari ar fi fondurile românești culturale, pentru sprînginirea școalelor și bisericilor, dacă s'ar îndemna poporul, ca sumele ce

să cheltuesc cu pomeni, cari mai curînd sunt ospete puțin evlavioase, să le dăruiască bisericii ori școalei, cum s'a făcut și la noi pomana bunului Român!

Un dobroean.

Știri politice

Dieta închisă.

Vineri, în săptămîna trecută s'au întîmplat în dieta din Pesta două lucruri neașteptate:

încheierea dezbaterilor, și închiderea dietei pe 2 luni!

Și iacă de ce erau aceste lucruri neașteptate: La vorbă asupra numirii noului guvern prin Maestatea Sa și asupra programului lui, să scriseseră pe tabla de înștiințare la vorbit în dietă, înca vre-o 20 de deputați. Și fiindcă unii începuse a vorbi cu ciasurile, ba Polonyi ca ieri vorbise trei ciasuri într'una, — cei 20 de deputați înștiințați la cuvînt, mai umpleau barem ședințele unei săptămîni! Dar Vineri să vede că i-a apucat graba de-a vedea pe noul guvern pecetluit pe frunte cu pecetea neîncrederei din partea dietei, — și ce s'au înțeles, ce nu, după-ce vre-o 3 își ținuse vorbirile, ceilalți s'au dus și s'au șters de pe tablă, toți cîți mai erau scriși că vreau să vorbească!

Neîncrederea.

Așa apoi președintele dietei a putut pe la amiază să vestească, că dezbaterile asupra numirii guvernului și a propunerilor ce s'au făcut în legătură cu asta, — s'a încheiat. Și a pus la vot. Era propunerea Audrássyștilor că numirea să se iee simplu la cunoștință, fără a arăta guvernului nici încredere, nici neîncredere, până-'i vedem faptele; era apoi propunerea naționaliștilor (Dr. Mihali), că încrederea să face atîrnătoare de aceea, că da-va el țării vot universal ori nu; și era propunerea kossutiștilor, că guvernul acesta să fie înfierat din capul locului cu vot de neîncredere din partea sfatului țării!, lucru după care, dacă ține la legile țării, trebuie să-și deo abdicarea (să se retragă) din slujba ce i-s'a încredințat, căci la cîrma țării are să stea totdeauna un ministeriu ce are încrederea dietei!

Inchiderea dietei.

Cum i-s'a votat neîncrederea, ministrul președinte Héderváry a scos din buzunar o scrisoare împărătească, prin care Maestatea Sa, ca Regele țării, în puterea Sa regală, poruncește să se închidă porțile acestei diete, și anume până în ziua de 24 Martie, și pîn'atunci dezbateri în ea să nu să mai țină!

Lucrul acesta a mirat și a atins neplăcut pe kossutiști, căci nu să așteptau la el, ci ei credeau, că după ce au votat neîncredere guvernului, acesta își dă abdicarea, și ei, în dietă, băsădesc mai departe despre cîte lor le place, ocărînd la ministri și la Curtea din Viena și la sfetnicii ei. Ci Héderváry prevăzînd lucrul acesta, a venit pregătit, cu scrisoarea domnească în buzunar, pe care o ținea gata să o cetească, ca poruncă regală, îndată ce vede că dieta nu vrea să dezbătă trebuințele neaminate ale țării pe care i-le cere, ci o ia numai la războiri politice cu el și cu Curtea.

Hotărîrea din urmă.

„Nu dăm dări, nici recruți!”

După cetirea poruncii regale, ministri au și părăsit dieta. Atunci kossutiștii au mai făcut dieta să iee o hotărîre, și peste porunca de închidere, și numai apoi să se închidă. Anume au hotărît, că ei îndrumă conducerile comitatelor din țară și deregătorii țării și pe cetățeni peste tot, că de aci încolo, fiindcă trăim în stări în afară de lege (ex-lex), cînd dieta, singură în drept a pune dări pe țară și a vota recruți pentru oaste, n'a votat nici dările, nici recruții, — nimenea din deregători să nu mai ajute la strîngerea dărilor, nici la adunarea de recruți!, — până ce nu s'o face rînduială la conducerea țării, ca să fie iară guvern în regulă și dietă pe un înțeles cu guvernul, și până ce dieta va vota iară în rînduială și dări și recruți!

După asta președintele a închis dieta.

Abdicarea.

După asta, ca mâne, ministrul Héderváry a mers la Viena spre a da raport Maestății Sale asupra celor întîmplate. Și, ne-avînd guvernul lui încrederea dietei, lucru ce să cere pentru ca un guvern să poată sta în fruntea unei țării cu legi

seamă o frântură care s'a lăsat de-o parte, au hotărât în frăție că Siegescu trebuie *impedecat*, prin orice mijloace, ca să-și ție cursurile de limba română! S'a pregătit o scrisoare — memorandum către conducerea universității, senatul universitar, în care s'a cerut cu tărie ca Siegescu, fiind om fără pregătire de lipsă, să fie prin orice mijloace înlăturat de la acel scaun de profesor. În memorandum s'a dovedit, că această unealtă politică nu numai limba română nu o știe, ci nici chiar pe cea ungurească cu toate că întotdeauna la Unguri a învățat și a fost profesor de limba maghiară la un gimnaz din Pesta vre-o 12 ani! Ceea ce nu să poate înlocui altcum, decât că găgăuțul Siegescu n'are istețimea de minte recerută, necum să aibă pregătirea de lipsă.

În ziua când era să-și înceapă apoi cursurile, tinerimea română a luat toate mijloacele de lipsă numai ca să *impedece* pe Siegescu dela asta!

Dar vinzătorii n'au lipsit nici de data asta! Toate mișcările studenților români s'au știut încă cu 3—4 zile mai înainte și în dimineața zilei în care Siegescu avea să-și înceapă cursurile, 5 dintre studenții români au fost chemați la Rectorul universității, unde li s'a spus că purtarea lor contrară lui Siegescu, poate va avea cele mai neplăcute urmări pentru ei. În același timp Rectorul a chemat la sine și membrii unei societăți maghiare, pe cari i-a îndrumat, ca să meargă să *impedece* pe „Valachi“, în demonstrația lor în contra lui Siegescu! Ceea ce nouă ne-a fost oprit, studenților maghiari li s'a cerut chiar! S'a tipărit și o chemare anume către tinerii maghiari să sară într'ajutorul și apărarea lui Siegescu, pe care tinerii români vor să-l alunge ca pe un vinzător de neam, fiind el o jertfă a alipirii sale la politică patriotică.

După amiază la 4 ore coridoarele (gangurile) universității erau ticsite de studenți. Ereau la vre-o 300 de unguri și vre-o 100 de tineri români. Zgomotul și fluierăturile preatimpurii arătau, că sufletele sunt tare aprinse pe amândouă părțile în mijlocul învâlmășeii străbătea vestea, că vine Siegescu, călăuzit de decanul despărțământului universității zisă »facultatea de litere« și urmat de 4—5 servitori. De-o parte ungurii strigau obicnuitul lor »é! je n«, iar Români: *Jos cu porcul, vinzătorul, ticălosul și altele.*

După ce decanul înzadar a încercat să liniștească tinerimea și Siegescu în zadar a încercat să-și deschidă păcatoasa gură, că huiduile tinerimii române nu i-au dat răgaz la nici un cuvânt, — decanul a făcut cunoscut, că amână așezarea lui Siegescu în scaun și începearea cursurilor lui. Dar asta era numai o minciună, prin care voia să împrăștie pe tinerii români.

După ce tinerimea s'a mulcomit un pic, Siegescu și decanul cu o parte a tinerimii maghiare, a străbătut în sală văzându-se înșelați, ti-

nerii și-au adunat din nou puterile rîndurile, și-au intrat și ei cu asalt în sală!.. Aci s'a făcut apoi un scandal nemai pomenit! Zbierete, huiduile, vorbe urite, înjurături vrednice i-au aruncat povoiu în obraz! Și Siegescu intradevăr a fost *impedecat*, ca să-și înceapă cursul într'asta tineri s'au fost aprins foarte mult! Ungurii le strigau să meargă în România! Romanii le răspundeau să meargă ei în Azia! Și provocarea ungurilor era tot mai înverdată! Românii venise cu mânilor goale, să demonstreze în chip vrednic de oameni culți, tinerimea maghiară însă venise înarmată cu ciomege!

În jurul lui Siegescu cum s'ar și cădea să vii altfel, decât sprigîindu-l cu ciomagul Universitarii maghiari crezuse să vede că merg la alegere, unde oameni de aceștia numai cu ciomagul ori cu cumpărarea sufletelor ticăloase ce să lasă cumpărare, pot fi aleși!

După ce o parte dintre tinerii români începuse a să retrage, studenții unguri au început încăierarea care s'a prefăcut în adevărate brutalități! Multe capete s'au spart și multe haine s'au spintecat, iar fețele erau brăzdate și singerate! Steagul dus în luptă de tinerii români a fost însă mlintuit!

Tinerimea română și-a ajuns scopul. Omul urgisit de toată suflarea românească, omul vîndut cu spinare în doioasă de cauciuc, lingușitorul, fațarnicul, fruntea stupidă și renegatul a fost *impedecat*, ca să pângărească catedra limbei române! Acea parte a tinerimii române s'a arătat vrednică de numele ce-l poartă, și n'a lăsat nerăzbunat pe omul acela uitat de sine și lăpdat de neamul seu, căruia nu i-a fost rușine să zică înaintea studenților din Brașov, la examenul de maturitate, că și el e Român!..

Și-acum un gând îmi vine. Tocmai zilele acestea a apărut »Diagnoza« lui Babeș, în care șeful partidului moderat să încearcă să ne împace cu Ungurii? Oare mai poate nădăjdul »moderatisimul« o împăcare prin »cumpărare« a noastră, cu oamenii acestia, cari așa își bat joc de ce avem noi mai prețios, cum e și scaunul de profesor dela universitatea din Pesta, la care ar avea drept numai cel mai învățat dintre Românii dela noi, — și ei pun acolo pe un nime, unul ce nici nu știe românește cât un student de pe clasa 4-a, un Siegescu, — numai pentru că acesta e o unealtă scrisoasă politică, un prăpădit politic, un vîndut!.. A crede așa ceva, e o amagire de sine și a lumii, în chip netrebnic! Nu »împăcare« ne trebuie, căci aceea n'o s'o dobîndim nici odată dela conducătorii politici din Pesta, ci luptă, luptă năpraznică! Sfântul ideal, lozinka sfântă să nu fie: Prin noi și pentru noi.

S. B.

NOUȚĂȚI

Ministrul Brătianu al României, după-ce s'a sculat din pat din morbul în care l'a trîntit mișeul ce a tras gloanțe în spatele lui, — s'a dus să-și vadă de sănătate prin Viena, Franța, Italia. Și acum s'a întors acasă. Sîmbătă în 29 Ian. a sosit la Viena, unde a fost primit în audiență de Maestatea Sa Impăratul-Rege, apoi a făcut vizită ministrului de externe al Impărăției. Sara ministrul de externe al Impărăției, Aerenthal, a dat un prînz de gală (de paradă) întru cinstea înfiului ministru român, luînd parte la această cină toți membri ambasadei române din Viena, apoi ministrul de finanțe al Impărăției, Buriar, și alte persoane sus puse. A doua zi ministrul a plecat la București.

Spre știre. *Acei abonați ai nostri cari n'au trimis banii pentru renoirea abonamentului pe pe anul de față, — mai capătă numai numărul de față și cel viitor, — apoi foaia să oprește celor-ce n'au trimis plata pentru ea nainte.*

— Pîn'acum n'am oprit mersul foii, decât la cei ce primeau pachetele cu 3. 5. 10 ori mai multe foi, a căror plată n'ar fi sosit pînă la trimiterea acestui număr. Acestora da, li-s'a oprit și numărul de față nu li-s'a mai trimis.

Procesul Haverda-Jánosy. Procesul minunatei fete de avocat Haverda Mariska, învinuită a fi ucis, prin mâna amantului său Jánosy, pe însași mama sa bătrînă, — proces ce a fost de două ori început înaintea tribunalului din Szabadka, — să pertractează acum, ca cu totul de nou, nainte tribunalului din Segedin. Pertractarea să începe în 7 Febr. n. Luni viitoare. Peste 1800 de persoane au cerut bilete de intrare la pertractare, dar n'au ajuns a căpăta loc decât 80, și anume tot pe cîte jumătate de zi numai! Pentru trimișii foilor să păstreasă 36 locuri. S'au înștiințat doi trimiși dela foi franceze și doi din Germania.

Cutremur de pămînt tare s'a simțit în noaptea de Joi spre Vineri în săptămîna trecută în comitatele din stînga Dunării în Ungaria. Și au ținut scuturăturile cîteva minute și au fost așa de tari, că ușor puteau pricinul papube mari, dar afară de spaima ce au mlncat'o oamenii, cu alte pagube nu s'au ales!

S'a rupt ghița sub ei. Mare nenorocire s'a întîmplat pe lacul (tăul) dela Velence (comitatul Albei). Mai multe cete de lucrători tăiau trestie pe lacul înghețat. Spre sară, ghița, cam muiată, s'a rupt sub o ceată de lucrători și patru din ei au căzut în apă, care aci era de

mai mulți metri de afundă. Au început nenorocirii a zbiera după ajutor, dar cine să putea apropia de ei, că ghița amenința să se rupă și mai departe. Cu ceva lemne legate repede de olaltă s'au apropiat de ei și pe 2 i-au și putut mlntul, dar doi să încese și nici n'au mai fost găsiți pe sub tablele de ghiță.

Plecarea Turcilor din Bosnia, să vede că să face în măsură mare, căci și episcopul Stadler al Bosniei spune, că da, în timpul din urmă plecarea închinătorilor lui Mohamed, a luat întinderi mari! Episcopul spune că din Ungaria mulți bogățani cumpără pămînt de pe unde să duc Turcii și așează pe acolo țărani unguri, — ca să samene, mi-te, ungurismul și în Bosnia. Iar răspunsul la această mișcare a unor cercuri ungurești, îl dau Croații, cari păzesc după locurile ce vreau să le vîndă Turcii, ca să le cuprindă ei, așezînd Croați și Sirbi în locul lor, spre a întări pe Croații și Sirbii Bosniei.

Bestii, nu oameni au fost țărănul Roka Gábor din Balatonfüred (pe Pusta ungurească) și nevasta sa Kati. Deși gazde cu stare bună, nu vreau să crească nici un copil. Zilele trecute, pe urma arătării cuiva, gendarmii au pornit cercetare asupra lui Roka, că și-ar fi îngropat în grămada cu gunoiu pe un copilăș nou născut al său. Cînd Roka a aflat că de ce umblă gendarmii pe la casa lui, a fugit în via și s'a spînzurat. Atunci gendarmii au luat pe femeie la răspundere, și ea, vădită cu crima, a descoperit, că e adevărat că a avut copil mic și l'a omorît, înțeleasă cu bărbatul, că tare le-a fost urît de copiii mici. Dar asta n'a făcut'o numai acum, ci cu încă 6 copii mai nainte! Toți sunt îngropați în locul cutare lîngă șură. Gendarmii au mers și au cercetat, și de fapt au aflat acolo osuțele alor 6 copii mici, îngropați. Bestia de mamă, cînd venea vremea să aibă copilul, să făcea bolnavă în pat și spunea vecinilor ori vecinilor, că nu poate umbla de durere de picior, apoi după ce avea copilul, îl sugruma în și îl îngropa. Așa a făcut cu toți șapte cîți a avut! Acum va ajunge-o răsplată ticăloșiei.

Moarte. *Gizella Cibian n. Știrb.* Sîmbătă, în 16/29 Ianuarie a. c., la carele 2 d. a. a fost înmormîntată în cimiterul bisericii române gr-or. din Almașul-mic (Valea-Geoagiului), răposata Gizella Cibian, soția vicesenatorului Ioan Cibian din Balșa. Nainte cu 14 ani, rămase văduvă după înfiul său soț, fostul notar Petru Robotin din Poiana, s'a căsătorit cu 2 ani în urmă cu vicesenatorul Cibian, mutîndu-se la moșia sa din Almașul-mic, unde a aflat'o sfîrșitul vieții.

A luat parte la înmormîntare public foarte mare, inteligentă și popor, din toate comunele din jur. Dela Brad sosisse dna Jolanta, soția profesorului Dr. Radu, unica

Crismă și trafică.

Casa din ulița Clastrului Nr. 8, în Orăștie, avind drept de crismă și trafică, e de vânzare din mână liberă. Informații să dau în casă, prin **Szigyártó Lajos.**
(634) 1-1

IN ORĂȘTIE

în un loc din cele mai bine cercetate, unde să întâlnească mai multe strade, e de vânzare în grabă o **PRĂVĂLIE** dimpreună cu casa în care să află. La caz de bună înțelegere, să dă și numai în arindă, cu marfa aflătoare în ea cu tot.

A să cere informațiuni la proprietarul (609) 3-3

Nicolau Czifra,

ospătăr în **Berzova** (comit. Arad).

Bäck Karoly és fia

fabricant de țigle și proprietar de ferestre și mori cu abur, în **Soborșin.**

Recomandă tot felul de lucruri pregătite din lemn de brad, precum: scinduri de brad, lațuri, grinzi pentru edificări, — tot asemenea produce țigle de tot felul, horgită și nehorgită! Cumpără tot felul de lemne de brad, de goron sau alt soi, în cantități mari și mici! Să angajează chiar și pentru tăiatul acelor în pădure, oferind prețuri convenabile!
(629) 1-3

ATENȚ!

4 perechi de ghete (păpuți) cu numai 7 coroane 50 fileri.

Din cauza îngrămădirii plăților mai multor fabrici mari, am fost încredințat să desfac un mare număr de ghete (păpuți) sub preț de fabricare! De aceea eu vind oricui 2 perechi de păpuți bărbătești și 2 perechi pentru femei, cu sinor, de piele, galoșăți, negri ori brun, cu tălpi de piele prinse tare cu cue, foarte eleganți, fasonul cel mai nou, mărimea după număr. Toate 4 perechile costă numai 7 cor. 50 fil.
(612) Le trimite cu ramburs 3-3

Exportul de ghete P. Lust, KRAKAU Nr. 225.
Schimbul iertat sau și banii napoi.

Foarte mulți bani poți câștiga

dacă te ocupi cu vinderea de lozuri concesionate legal, pe care să le platească în rate. După timp de probă de o lună, poți ajunge la post stabil.
(576) Banca: 10-10

ALEXANDER FLISSIG
Budapesta, Erzsébet körút 2.

Cine dorește călătorie bună și iute — de plăcere în

6 zile la America

acela să ceară îndrumări românești dela

Falk și Comp.

Cancelarie românească

HAMBURG

Rabolsen 30.

(600) 5-26

„STRUGURUL“

instituit de credit și economii, societate pe acții în Pianul-de-sus

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului „STRUGURUL“, instituit de credit și economii, societate pe acții să convoacă prin aceasta la

a II-a adunare generală ordinară,

care să va ținea în Pianul-de-sus la 27 Februarie n. 1910, la 1 oră p. m. în localul institutului, cu următorul

PROGRAM:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Raportul direcțiunii pentru anul 1909.
3. Raportul comitetului de supraveghiere.
4. Stabilirea bilanțului, împărțirea venitului curat și darea absoluturilor.
5. Fixarea marcelor de prezență pentru anul 1910.
6. Alegerea a 2 membrii pentru verificarea procesului verbal.
7. Eventuale propuneri conform statutelor.

Domnii acționari să-și depună abțiile conform §-lui 20 din statute.

La caz că nu s'ar prezenta acționari în număr corăspunzător, adunarea generală să va ținea în 6 Martie st. n. a. c.

Pianul-de-sus, la 23 Ianuarie 1910.

Direcțiunea.

Contul Bilanțului — Mărleg-számlla
cu 31 Decemvrie 1909. évi december hó 31-én.

Active. Vagyon.	K	f.	Passivo. Teher.	K	f.
Cassa în număr	2444	93	Capital social	30000	—
Pénztári készlet			Alaptőke		
Imprumuturi pe cambii cu garanți	129346	—	Fond de rezervă — Tartalékalap	668	72
Váltó tárcza			Interese anticipate pro 1910	3609	85
Imprumuturi pe ipotece	12740	—	Előre bevett kamatok 1910. évre		
Jelzálogkölcsonők			Conturi-Curente — Folyó-számlák	89000	—
Imprumuturi pe obligațiuni cu caventi	38064	—	Cambii reescomptate		
Kölcsonők kötelezvényekre			Visszleszámított váltók	11525	—
Mobiliar — Felszerelés	K 600.64		Depuneri spre fructificare		
după amortizare — leirás után	K 60.06	540	Betétek	46293	87
Anticipațiuni			Dividende neridicate		
Előlegek	95	42	Fel nem vett osztalékok	88	91
Interese restante			Depozit de cassă		
Hátralékos kamatok	1788	27	Pénztári letét	578	30
Spese de fond. — Alapít költs.	K 107.40		Fond de binefacere — Jótékony alap	32	03
după amortizare — leirás után	K 53.70	53	Venit curat — Tiszta nyereség	3276	22
	185072	90		185072	90

Contul Profitului și Perderilor — Nyereség- és Veszteség-számlla

Spese—Kiadások cu 31 Decemvrie 1909. évi december hó 31-én. Venite—Bevételek

Spese—Kiadások	K	f.	Venite—Bevételek	K	f.
Interese: — Kamatok:			Interese: — Kamatok:		
pentru fondul de rezervă			dela imprumuturi pe cambii		
tartalékalap után	K 17.80		garanți — váltók után	K 10269.99	
pentru depuneri spre fructificare	K 1913.72		dela imprumuturi pe ipotece		
betétek után	K 66.21		jelzálogok után	K 353.58	
pentru cambii reescomptate	K 66.21		dela imprum. pe obligațiuni		
visszleszámított váltók után	K 66.21		cu caventi — kötelezvények		
pentru conturi-curente	K 5676.16	7673	után	K 1755.09	12378
folyó-számlák után		89	Proviziuni		
Spese: — Költségek:			Jutalékok	844	36
a) salarii — fizetések	K 504.—				
b) chirie — házbér, melegítés és					
egyéb szolgálatok	K 100.—				
c) porto — postadíj	K 23.97				
d) div. spese — külömb. költs.	K 712.38	1340			
Contribuțiune: — Adó:					
directă — egyenes	K 540.95				
10% la int. de dep. și comp. de tim.	K 86.63				
10% betéti kam. után és bélyegill.	191.22	818			
Amortizare: — Leirás:					
din spese de fond. — alapít költs.	K 53.70				
din mobiliar — felszerelésből	K 60.06	113			
Venit curat — Tiszta nyereség		3276			22
	13223	02		13223	02

Pianul-de-sus, la 31 Decemvrie 1909. — Felsőpián, 1909. évi december hó 31-én.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Vasile Oana m. p. Ioan Nicoara m. p. Ioan Voișan m. p. Pavel Radu m. p. Petru Căndroiu m. p.
Nicolae Gavrilă m. p. Iulian I. Vulcu m. p. George Voișan m. p. George Marghitan m. p.

Subscrisul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în regulă. — Alulirt felügyelőbizottság tagjai jelen számlákat megvizsgáltuk és rendben találtuk.

Pianul-de-sus, la 23 Ianuarie 1910. — Felsőpián, 1910. évi január hó 23-án.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE: — A FELÜGYELŐBIZOTTSÁG:

Ioan M. Vulcu m. p. Max. P. Vulcu m. p. I. Șuvaina m. p. George Neghiu m. p. N. Branga m. p. Avr. Toma m. p. Ioan Sinea m. p.

D. Oana m. p.
comptabil. — könyvelő.

(627) 1-1

„GRĂNITERUL“, Inst. de credit și de economii, ca soc. pe acțiuni în H.-Dobra. Filială în Soborșin.

Anul fondării 1898.

Capital social K 250.000

Fond de rezervă K 98.000.

Depuneri peste jumătate milion coroane.

Primește depuneri spre fructificare și dă deponenților **6%** interese.

Capitalizarea intereselor la 30 Iunie și 31 Decembrie.

Darea de venit după capitalele depuse o plătește institutul separat.

Depuneri până la 2000 cor. să plătesc și fără abdicere.

Atît centrala cît și filiala acordă credite personale pe cambii și obligațiuni cu cavenți, apoi Imprumuturi hipotecare, la care actele de întabulare institutul le face clientelei gratuit. Dă avanzuri pe efecte publice și alte valori (Lombard). *Cumpără și vinde realități.*

Posede în piața Dobrei un magazin mare de produse, deci cumpără și vinde bucate și alte produse atît în gros, cît și în detail, care ram să va cultiva și la filială.

Atît deponenții cît și debitorii institutului din depărțări, cari fac plățile prin poștă, primesc dela institutul nostru libele de Cheque-uri postale pentru Clearing, prin folosirea cărora asemenea oriicărui sume mari, este scutită de post-poșto.

(617) 1-3

Direcțiunea.

Vin bun

să află la subscrișul producător de vinuri. — Anume:

Vin vechiu, de 1907, . . . cu 50 fil. lit.

Vin vechiu, de 1908, cu 45 și 50 » »

Rizling și Rouze cu 42 » »

Rizling, Rouze și Mus-

tafer mestecat, cu 34 » »

Vinul să vinde dela 50 litri în sus. Vase (butoaie) să dau împrumut.

Vin nou, din 1909, să află de vânzare cu 34 și 40 fileri litrul.

Prețurile cele mai joase!

E vin din coastele Șiriei, nu de șes! Foarte fin!

Rog a fi onorat cu comande cu încredere!

(603) 3-5

Petru Benea,

proprietar de vii în Vilăgos, posta și gara în loc, comitatul Aradului.

Intreprindere de zidiri.

Subscrișii întreprinzători de zidiri, aducem la cunoștința onoratului public din Orăștie și jur, că luăm în întreprindere tot felul de zidiri partere, precum: case, șuri, grajduri și tot felul de reparaturi ce să țin de zidire! La dorință pregătim planuri și preliminarare de spese după plăcere. Dăm lucru gata, ori primim numai lucrarea, cu materialul stăpînului.

Rugăm onoratul public pentru bunul sprijin, asigurîndu-l de lucru solid și cu prețuri ieftine!

(631) 1-10

NASTA și LICESCU

Măestri întreprinzători concesionați, pentru zidit și bîrdășit, în Orăștie, str. Fabrica 34.

Cancelaria mea ad-vocațională

este dela 1 Ianuarie n. 1910 — în Piața mare Nr. 5 (casa dlui Binder).

Dr. August Martini

(618) 2-2

advocat, Orăștie.

Arător de vânzare! 2 și 1/2 (doue și jumătate) jugăre de pămînt, aflătoare în hotarul Orăștiei, în »Luncă«, să vînd din mîna liberă!

Adresa vînzătorului o dă administrația foii. (628) 1-2

„CRIȘANA“

institut de credit și de economii, societate pe acții în Brad.

== Filială în Hălmațiu. ==

Anul fondării 1890.

Capital social 200.000 cor.

Fonduri proprii peste . 150.000 cor.

Depuneri peste 1 milion cor.

Primește depuneri spre fructificare cu 5%.

Darea după interese o plătește institutul. Să replătesc, după starea casei, sume cît de mari și fără abdicere și fără a să computa porto la retrimetere. La dorință, să trimet cecuri postale, prin cari expediția banilor la bancă să face fără spese.

Acordă împrumuturi pe cambii, cambii cu acoperire hipotecară, obligațiuni și pe efecte, în condițiuni favorabile. — Imprumuturi urgente de ori-ce natură să rezolvează încă în ziua în care să cer.

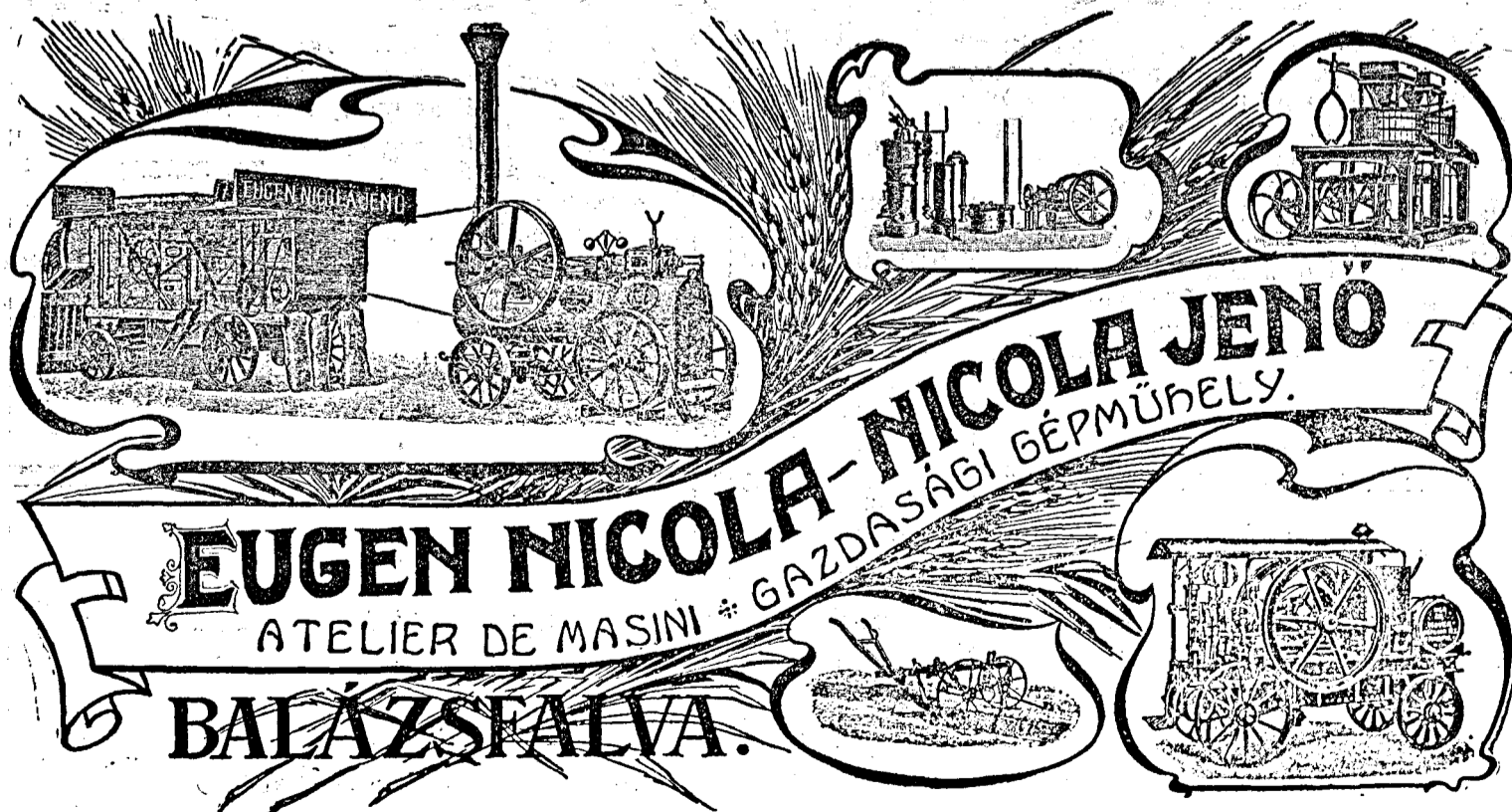
Informațiuni mai detaliate să dau bucuros.

(513) 10-10

Direcțiunea.

PRIMA INTREPRINDERE DE MOTOARĂ ROMÂNĂ

EUGEN NICOLA, Blaj — Balázsfalva



EUGEN NICOLA - NICOLA JENŐ
ATELIER DE MASINI * GAZDASÁGI GÉPMŰHELY.
BALÁZSFALVA.

Motoare, cu gaz și benzin; locomobile cu benzin cari s'au dovedit de foarte bune, le recomand cît să poate de călduros tuturor economilor noștri! Mașinile de trierat le liferez dela renumita firmă *Hofher și Schrantz*, pe care o reprezentez în Ardeal. Apoi mașini fabricațiune propriei Plugurile originale „NICOLA“ sunt recunoscute ca cele mai bune pluguri! Mașini de îmblătit cu cai ori cu mîna! Mașini de cernut (ciur) sistemul cel mai nou! Triere, mașini de tăiat nutreț și napi, mașini de sămănat grîu și cucuruz, mașini de săpat cucuruz, mașini de secerat și cosit, precum și ori ce soiuri de mașini economice, să pot comanda dela această firmă, pe lîngă prețuri moderate și condițiuni de plată favorabil.

Primește instalațiuni de mori cu motoare de gaz sau benzin! Cine dorește să-și cumpere mașini de vapor, de benzin sau altfel de mașini, să se adreseze la **Eugen Nicola în Blaj.** Mașini de îmblătit minate cu vapor, folosite, însă în stare bună, să dau pe garanță ca și cele nouă, însă cu mult mai ieftine!

Trimit gratis oferte și deslușiri, pentru ori-ce mașini! Preț-curent franco și gratis.

Sprijiniți industria română!

(624) 1-10